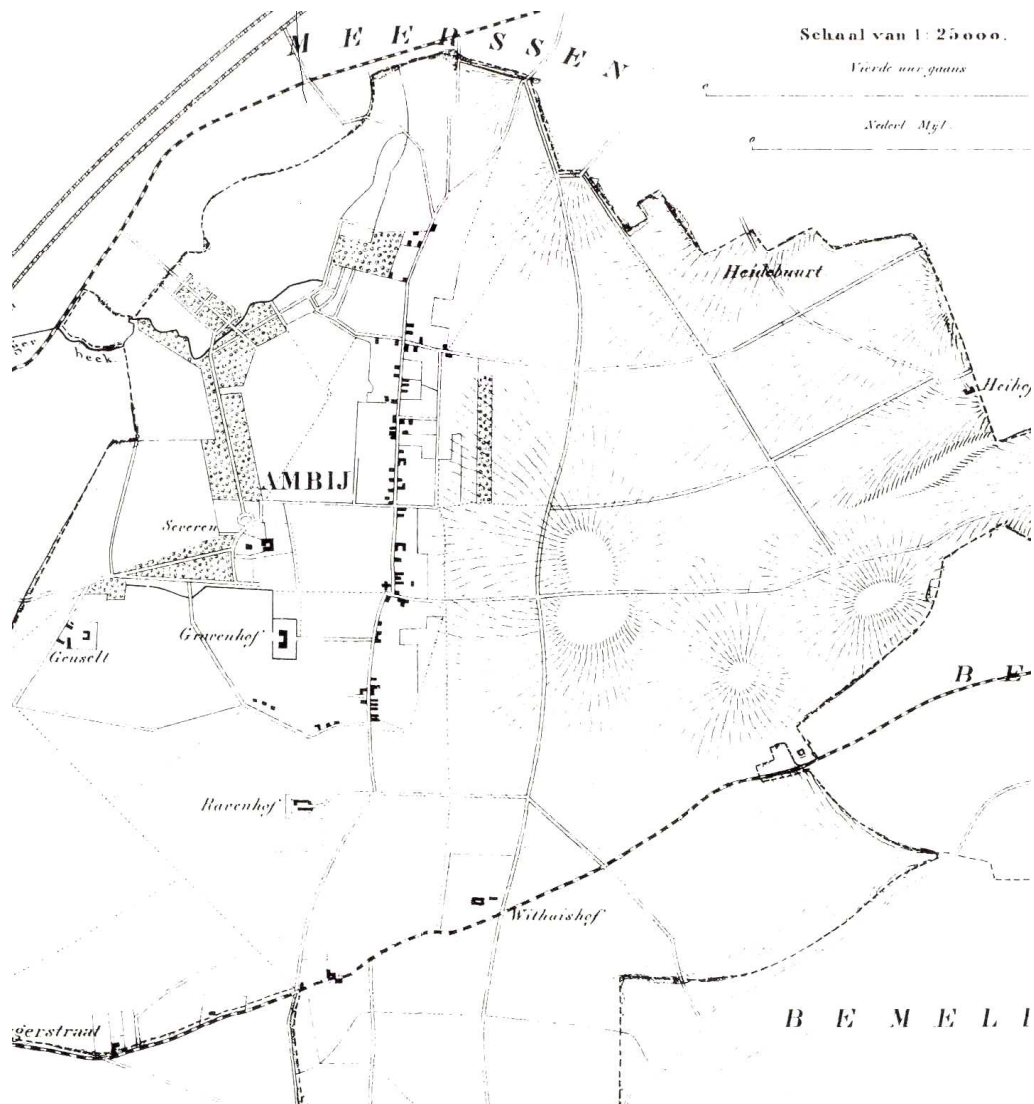

Amby

Cultuurwaardenonderzoek

Archeologie

Colofon en toelichting colofon

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Maastricht
Repro's: Gemeente Maastricht, Res Nova, drs. Don Rackham
Auteurs basistekst: Res Nova, drs. Don Rackham
Auteurs gewijzigde tekst: Gemeente Maastricht.

Toelichting Colofon

Ten behoeve van de implementatie van het Maastrichts planologisch erfgoedregime (MPE) in het bestemmingsplan Amby, zijn in 2007 een drietal rapporten opgesteld door "Res Nova" te Maastricht. Het betreft de rapporten:

1. De inventarisatie van cultuurhistorisch waardevolle objecten en panden;
2. De ruimtelijke karakteristiek & richtlijnen;
3. Archeologie.

In het eerste rapport wordt per beschermd pand of object een beknopte omschrijving en een waardestelling c.q. onderbouwing gegeven alsmede richtlijnen voor beheer. Het tweede rapport beschrijft de karakteristiek van het gebied en het ruimtelijk beheer van het cultuurhistorisch erfgoed in het plangebied. Het derde rapport betreft een toelichting op de archeologische verwachtingskaart. Daarnaast behoren nog drie kaarten tot het Maastrichts planologische erfgoedregime, te weten:

- De beheer- en sturingskaart: plankaart waarop de selectie van de te beschermen onderdelen van het Maastrichts Erfgoed is aangeduid.
- De archeologische waardenkaart: een kaart waarop inzicht wordt verschaft in de archeologische (verwachtings)waarden.
- De bestemmingsplanverbeelding: kaart met wettelijke status, waarop de contouren van de voor Maastrichts Erfgoed geselecteerde waarden en zones zijn aangeduid.

Door de gemeente is een aantal wijzigingen aangebracht in de rapporten en kaarten. De wijzigingen in het eerste rapport hebben betrekking op de selectie van de cultuurhistorisch waardevolle objecten, de beschrijving ervan alsmede de daaraan gekoppelde waardering. Het tweede rapport is marginaal gewijzigd. Voor wat betreft het derde rapport is met name de archeologische (verwachtings)waardenkaart gewijzigd.

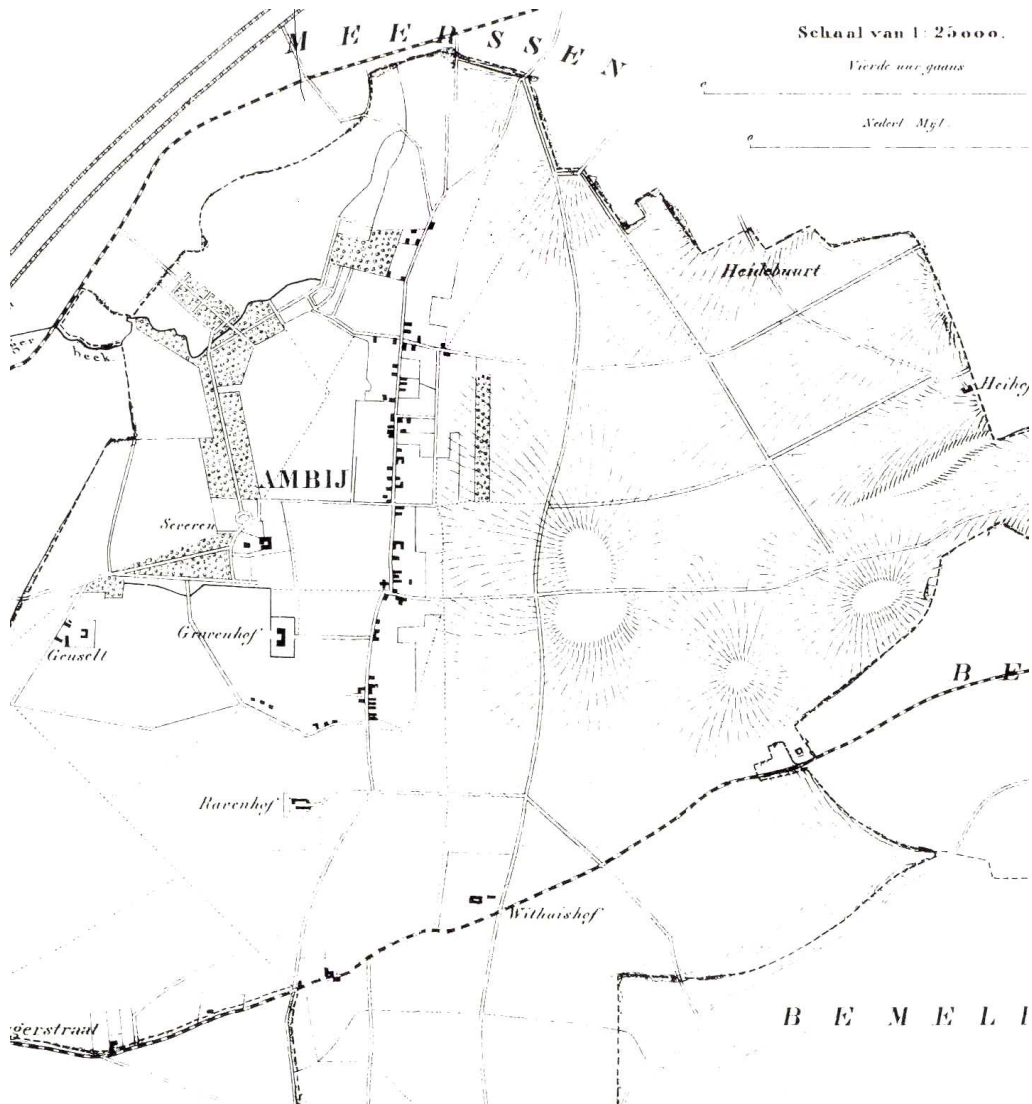
In gewijzigde vorm dienen de genoemde rapporten en kaarten als onderbouwing voor de cultuurhistorische en archeologische bestemmingsregels zoals vermeld in het bestemmingsplan Amby.

Afbeelding omslag:

plattegrond van Amby ontleend aan de Gemeenteatlas van J. Kuyper, 1865-1870.

Amby

Cultuurwaardenonderzoek

Archeologie

Afb. 1 Luchtfoto van het projectgebied Amby (2006).

Inhoudsopgave

<u>Colofon en toelichting colofon</u>	2
<u>Inhoudsopgave</u>	5
<u>1 Cultuurhistorische onderbouwing met kaarttoelichting</u>	6
<u>1.1 Inleiding en systematiek</u>	6
<u>1.2 Verificatie van het programma van eisen</u>	7
<u>2 Een archeologische (verwachtings)waardenkaart</u>	8
<u>2.1 Inleiding</u>	8
<u>2.2 Gebiedsbeschrijving</u>	9
<u>2.3 Geologie en Bodem</u>	9
<u>2.3.1 Geologie</u>	9
<u>2.3.2 Bodem</u>	12
<u>2.3.3 overig</u>	13
<u>2.4 Archeologie</u>	14
<u>2.4.1 Archeologische vindplaatsen</u>	14
<u>2.4.2 Gegevens over ontgroningen en andere bodemverstoringen</u>	15
<u>2.4.3 De archeologische (verwachtings)waardenkaart</u>	16
<u>2.4.4 De archeologische verwachtingen</u>	17
<u>2.5 Tot slot</u>	20
<u>3 Catalogus van archeologische vindplaatsen</u>	21
<u>3.1 Toelichting op de catalogus van vindplaatsen</u>	21
<u>3.2 ARCHIS-waarnemingen</u>	22
<u>3.3 Gemeentelijke vindplaatsnummers</u>	31
<u>3.4 Reeds onderzochte terreinen</u>	32
<u>4 Literatuur</u>	35

KAARTBIJLAGE: ARCHEOLOGISCHE WAARDENKAART BESTEMMINGSPLAN AMBY

1 Cultuurhistorische onderbouwing met kaarttoelichting

Om cultureel erfgoed via het bestemmingsplan te kunnen beschermen, dient eerst een onderbouwing opgesteld te worden in de vorm van een ruimtelijke karakteristiek van het betreffende bestemmingsplangebied. Hierin worden cultuurhistorische en archeologische (verwachtings)waarden beschreven. Deze waarden worden in het kader van de praktische beheerskant van het Maastrichts Planologisch Erfgoedregime (MPE) vertaald in een (monumenten) beheer- en sturingskaart en een archeologische (verwachtings-) waardenkaart. Mede op basis van dit rapport en de waardenkaart zijn archeologische beleidszones aangewezen. De hoofdlijnen van de beheer- en sturingskaart en de archeologische beleidszoneringskaart worden als erfgoedcontour in de bestemmingsplanverbeelding vastgelegd.

1.1 Inleiding en systematiek

Het voorliggende deelrapport 'Archeologie' vormt één van de drie onderleggers die ten doel hebben het cultureel erfgoed van Amby, goed gemotiveerd en gedocumenteerd, planologisch te beschermen (zie hiervoor de regels van dit bestemmingsplan).

Bij de uitvoering van het onderzoek gold een aantal richtlijnen die de gemeente Maastricht in een *programma van eisen* heeft opgesteld. Daarnaast is het van belang om rekening te houden met de wettelijke verplichtingen, zoals vermeld in de Wet ruimtelijke ordening en zoals vastgesteld door jurisprudentie. De voornaamste bepaling hierbij is de verplichting om iedere beslissing of aanbeveling goed te motiveren. Om zowel aan de lokale als aan de landelijke eisen te voldoen is het noodzakelijk gebleken om het onderzoek op te delen in een drietal onderleggers die respectievelijk inzoomen op macro-niveau, micro-niveau en ondergronds niveau.

Macro-niveau

Het deelrapport *Ruimtelijke karakteristiek en richtlijnen* behandelt het gebied Amby op stedenbouwkundig niveau. Hierin wordt een aantal thema's behandeld (waaronder infrastructuur, groen, bebouwing, verkaveling) dat samen het karakter van het bestemmingsplangebied bepaalt. Ook de beeldkwaliteit is in kaart gebracht. Het rapport *Ruimtelijke karakteristiek* dient ter motivering voor de planologische bescherming van Amby. Daarnaast kan het worden aangewend als instrument voor het beheer en de verdere ontwikkeling van het gebied. Het rapport dient als toetsingskader op stedenbouwkundig niveau en kan worden toegepast bij de ontwikkeling van ontheffingsprocedures en projectbesluiten.

Micro-niveau

Het deelrapport *Inventarisatie* behandelt het bestemmingsplangebied Amby op objectniveau. Het rapport dient als motivering voor de planologische bescherming van

behoudenswaardige panden en complexen. Omdat niet alleen het pand, maar ook de directe omgeving van belang is ook deze bij het behoud van de specifieke karakteristiek meegenomen in de beschrijving. Door de toevoeging van zowel algemene als specifieke richtlijnen kan het worden toegepast als instrument voor het beheer en de ontwikkeling op pandniveau. Het deelrapport *Inventarisatie* is van belang bij de beoordeling van bouw-, sloop- en/of aanlegvergunningen en bij de ontwikkeling van bouwplannen.

Ondergronds niveau

Dit deelrapport *Archeologie* heeft betrekking op het bodemarchief. Het fungeert als motivering van de planologische bescherming van de ondergrondse behoudenswaardigheden. Het rapport dient te worden geraadpleegd bij beslissingen op stedenbouwkundig niveau, bij de behandeling van ontheffingsprocedures en projectbesluiten en bij de beoordeling van bouw-, sloop- en aanlegvergunningen.

Elk rapport moet worden beschouwd als een op zichzelf staand product en behelst enkele specifieke toepassingsmogelijkheden. Om deze zelfstandigheid te waarborgen vindt er een aantal noodzakelijke overlappingen plaats bij de drie onderzoeken. Niettemin moeten deze drie rapporten die samen het MPE Amby inhoud geven, als één totaalonderzoek worden beschouwd. Vandaar dat ze als onderdeel van het bestemmingsplan in de inspraak worden gebracht en de bijbehorende procedures zullen doorlopen.

1.2 Verificatie van het programma van eisen

Bij de uitvoer en uitwerking van het rapport golden de richtlijnen die de gemeente Maastricht in een *programma van eisen* heeft opgesteld als kader waarbinnen het onderzoek moest worden uitgevoerd. Het rapport moest bestaan uit een vijftal separate onderdelen, te weten:

- 1 De ruimtelijke karakteristiek, een omschrijving van het gebied met daarin de cultuurhistorische en archeologische bijzonderheden, zoals stedenbouwkundige concepten, lintstructuur, infrastructuur, doorkijkjes, bestrating, typologie bebouwing, verkavelingspatroon, landschap en groene bufferzones, historisch groen, erfafscheidingen en karakteristieke elementen zoals kruisen en kapellen, holle wegen en waterpoelen.
- 2 Lijst of inventarisatie van waardevolle cultuurhistorische objecten, dominante en beeldondersteunende panden, ruimtelijke gebieden en aspecten voorzien van waardering, motivering en richtlijnen voor beheer en ontwikkeling. Bij het aanwijzen van de dominante en beeldondersteunende panden dient de door de gemeente aangeleverde pandenlijst als uitgangspunt.
- 3 Voorstel met te beschermen objecten en ruimtelijke gebieden en aspecten op een plankaart: de beheer- en sturingskaart.
- 4 Richtlijnen voor beheer en ontwikkeling, uit te werken in twee onderdelen: een algemeen gebiedsgericht en op objectniveau.
- 5 Het opstellen van een archeologische (verwachtings)waardenkaart, waarop

archeologische vindplaatsen worden gecombineerd met de bodemkundige en geomorfologische gegevens. Daarnaast moeten de reeds verstoorte gebieden worden aangeduid. Mede op basis hiervan worden archeologische beleidszones vastgesteld en op de planverbeelding aangeduid.

Archeologie — In tegenstelling tot de indeling in zones, zoals toegepast bij de beschrijving van de ruimtelijke karakteristiek, heeft het verhaal over de archeologie van Amby betrekking op het bestemmingsplangebied als geheel. Niet het menselijk ingrijpen, maar ‘grensoverschrijdende’ natuurlijke factoren zijn in grote mate van belang bij de totstandkoming van de archeologische (verwachtings)waardenkaart. Omdat het verweven van een algemeen verhaal binnen de beschrijving van de verschillende deelgebieden onmogelijk bleek, is ervoor gekozen het hoofdstuk archeologie als een afzonderlijk rapport te beschouwen.

2 Een archeologische (verwachtings)waardenkaart¹

2.1 Inleiding

Doel van het voorgestelde cultuurwaardenonderzoek (Hamers, 2006) is het opstellen van een goede motivatie en documentatie, op grond waarvan het cultureel erfgoed van Amby beschermd kan worden. Voor de actualisatie van het bestemmingsplan Amby is het noodzakelijke om te kunnen beschikken over een inventarisatie van alle binnen het grondgebied aanwezige cultuurhistorische gegevens. Het opstellen van een archeologische verwachtingskaart draagt hiertoe bij. Op grond van deze verwachtingskaart en de daaruit voortvloeiende archeologische beleidszoneringsen, zoals opgenomen in de planverbeelding, kunnen archeologische waarden meegewogen worden in de vroegste fase van de planvorming. Hierdoor is een verantwoorde keuze mogelijk tussen behoud van archeologische resten enerzijds en de ontwikkeling van onder meer woningbouw, bedrijfsterreinen en recreatie anderzijds.

Bij het tot stand komen van de archeologische (verwachtings)waardenkaart is gekozen voor een gebiedsgerichte benadering waarbij in eerste instantie een inventarisatie plaatsvindt van de reeds bekende landschappelijke en bodemkundige gegevens van het grondgebied van Amby. In tweede instantie worden de reeds bekende archeologische vondstmeldingen geïventariseerd en vindt een literatuurstudie plaats. Mede op grond van de analyse van de resultaten van bovengenoemde inventarisaties kunnen vervolgens archeologische verwachtingszones worden gedefinieerd.

¹ Het archeologische verhaal binnen het cultuurwaardenonderzoek bestemmingsplan Amby is uitgevoerd door drs A.M.I. van Waveren (onderzoeksbureau *Cultura*).

In onderstaande tekst worden de resultaten van de genoemde inventarisaties beknopt beschreven. In het hoofdstuk “Archeologische (verwachtings)waardenkaart” worden eventuele bijzonderheden van de kaartbijlage en de motivatie voor het toekennen van de verschillende verwachtingszones verwoord. Een catalogus van vindplaatsen en reeds uitgevoerde onderzoeken is opgenomen in hoofdstuk 3.

2.2 Gebiedsbeschrijving

Het grondgebied van Amby ligt in het zuiden van Limburg. Het gebied staat afgebeeld op kaartblad 61F van de topografische kaart van Nederland, schaal 1: 25.000 (Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1998). Aan de Oostzijde, ten oosten van de Molenweg, grenst het gebied aan akkers en overige groenstroken waardoor een natuurlijke zone de overgang naar de hoger gelegen terrasdelen markeert. De zuidelijke begrenzing van het grondgebied wordt grofweg gevormd door de Severenstraat, de Heukelstraat, Jonker Ravenstraat en Withuispad. Een infrastructurele grens wordt aan de westzijde voorzien door de rijksweg A2/A79 die van Maastricht naar Heerlen/Eindhoven voert.

De oorspronkelijke locatiekeuze voor bewoning te Amby is in eerste instantie gebaseerd op een voorkeur voor de overgang van de hoger gelegen droge gronden naar lager gelegen nattere gronden. De oudste bebouwing en daaraan grenzende oude bouwlanden bevinden zich dan ook aan de oostzijde van een weg die vanuit het zuiden langs een dergelijke overgang naar het noorden verloopt. Aan de lager gelegen westzijde van het langgerekte dorp lagen graslanden die ter hoogte van Amby doorlopen tot laag gelegen gebied, het Geusselter Broek, in een oude restgeul van de Maas. Een vergelijkbare locatiekeuze voor bewoning is bekend voor de zuidelijker gelegen plaatsen Heer, Gronsveld en Eijsden (Renes, 1988).

2.3 Geologie en Bodem

De ligging van archeologische vindplaatsen is in hoge mate gerelateerd aan het natuurlijke landschap waarin ze zich bevinden. Om uitspraken te kunnen doen over de archeologische verwachting van een gebied vormt de analyse van het paleo-landschap daarom een belangrijk uitgangspunt. Belangrijk voor de interpretatie van het huidige landschap zijn de klimaatsontwikkelingen en daaraan gekoppelde geologische processen van het Pleistoceen en het Holoceen (Berendsen, 1996, 2000).

2.3.1 Geologie

Het landschap in Zuid-Limburg heeft een sterk wisselend karakter. Geologische processen, een wisselend klimaat en menselijke activiteiten zijn hiervoor verantwoordelijk. Het

kleinschalige karakter van het landschap laat zich op de geomorfologische kaart van Nederland (Staring Centrum/RGD, 1989) vertalen in een enigszins versnipperd kaartbeeld. Kenmerkend voor het grondgebied Amby zijn de volgende geomorfologische eenheden:

- droogdal al dan niet (deels) gevuld met colluvium;
- rivierdalbodem, relatief hoog gelegen;
- daluitspoelingswaaier al dan niet bedekt met löss;
- tussenterras bedekt met löss of zandige löss.

Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied (van west naar oost gezien) deels op het Terras van Geistingen, deels op het Terras van Mechelen aan de Maas en deels op het Terras van Eisden-Lanklaar. De hoogteligging van de terrassen binnen het plangebied is te reconstrueren op basis van het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN, BAAC, 2005). Van de bovengenoemde terrassen is het Terras van Eisden-Lanklaar de oudste en tevens het hoogst gelegen. Veel jonger en iets lager gelegen is het Terras van Mechelen aan de Maas gevolgd door het Terras van Geistingen dat op zijn beurt jonger is dan het Terras van Mechelen aan de Maas en nog lager gelegen is. De dateringen van de perioden waarin de verschillende terrassen zijn gevormd en de afzettingen waarmee ze vervolgens zijn afgedekt zijn indicatief voor de ouderdom van de, op deze terrassen en afzettingen mogelijk aanwezige, archeologische vindplaatsen. Een korte toelichting op het ontstaan van deze terrassen is daarom hier op zijn plaats.

Terras van Eisden-Lanklaar (liggend op ca. 60-65 m +NAP)— Het Terras van Eisden-Lanklaar heeft zich gevormd gedurende het Eemien (ongeveer 130.000-115.000 jaar geleden). Buiten het directe bereik van de Maas konden alleen bij hoge waterstand fluviale afzettingen op terras worden afgezet die vervolgens gedurende het Weichselien (115.000 – 10.000 jaar geleden) afgedekt werden met eolische (door de wind) afzettingen van löss (De Mulder, 2003). Dit lösspakket heeft een dikte van ca. 5 tot 6 meter en wordt op het Terras van Eisden-Lanklaar over het algemeen gekenmerkt door het voorkomen van windreliëfvormen zoals ruggen, depressies en lage duinen (Staring Centrum, 1989). Riviererosie tijdens het latere Weichselien heeft de meeste fluviale afzettingen uit het Eemien echter weer doen verdwijnen (De Mulder, 2003)

Terras van Mechelen aan de Maas (liggend op ca. 50-55 meter + NAP) — Het Terras van Mechelen aan de Maas vormt zich gedurende de Bølling- en Allerød interstadialen (respectievelijk ongeveer 13.000-12.000 en 11.800-11.000 jaar geleden) waarin een warmer klimaat er wederom voor zorgt dat de Maas zich sterk kan insnijden in de (glaciale) rivierdalvlakte. Als gevolg van de sterke insnijding wordt de terrasrand van het Terras van Mechelen aan de Maas gekenmerkt door een duidelijke terreintrede. Het eolische sedimentpakket (löss) waarmee het terras gedurende het Late Dryas (10.800-10.150 jaar geleden) is afgedekt is waarschijnlijk minder dik dan dat op het Terras van Eisden-Lanklaar (Staring Centrum, 1989).

Terras van Geistingen (liggend op ca. 45-50 meter +NAP) — In de koudere periode volgend op de Bølling- en Allerød Interstadialen verdween de vegetatie weer. Wederom veranderde

het rivierpatroon van meanderend naar vlechtend. Binnen de dan actieve rivierdalvlakte vond ophoging plaats en er ontstonden zandbanken en meerdere ondiepe geulen. Het grind en de grove zanden die in deze dalvlakte zijn afgezet dateren uit de de Late Dryas periode tussen 10.800 en 10.150 jaar geleden. (Staring Centrum, 1989; Felder, W.M., & P.W. Bosch, 1989).

Met de komst van het Holoceen brak opnieuw een warmere periode aan waarin de vegetatie zich kon herstellen. De Maas veranderde in een meanderende rivier en kon zich andermaal in haar eigen afzettingen insnijden waardoor een lager gelegen rivierdalvlakte ontstond. Op het aan deze dalvlakte grenzende terras (Terras van Geistingen) kan lokaal leem aanwezig zijn afkomstig van de buiten haar oevers tredende Maas. Het Terras van Geistingen heeft een zeer karakteristiek reliëf van sterk gekromde geulen en ruggen. Het betreft zandbanken en kronkelwaardgeulen die zich in de lengterichting van de stroom hebben gevormd. Het sterk wisselende reliëf is vermoedelijk veroorzaakt doordat de oorspronkelijke dalvlakte niet door een zuiver meanderende rivier is gevormd, maar door een vlechtende rivier met meerdere stroomgeulen en onregelmatige afvoer van sediment. Doordat het Terras van Geistingen in een latere periode niet is afgedekt door löss of andere eolische sedimenten, is het reliëf nog altijd zichtbaar in het landschap.

In de grotere beekdalen liggen plaatselijk broekgebieden. 'Broek' is van oorsprong een middeleeuws woord en betekent een laag nat gebied. Het water dat van omliggende hogere gronden afstroomde bleef in deze 'broek'-gebieden staan waardoor veengroei kon plaatsvinden. Broekgebieden komen ook voor in de laagten tussen de oeverwallen van de Maas en de helling naar het eerste terras. Op de geomorfologische kaart van Nederland (Staring Centrum, 1989) is binnen de grenzen van het grondgebied Amby de ligging van een restgeul te zien. Deze is eveneens waar te nemen op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN, BAAC, 2005). De restgeul die zich aan de noordwestzijde van het plangebied bevindt, was vermoedelijk gedurende een deel van het Holoceen nog watervoerend. Uit booronderzoek (Van der Gaauw, 2005) en eerder verricht archeologisch onderzoek (Hulst, 1998) is gebleken dat zich ter hoogte van de geul een moeras kon ontwikkelen.

Op basis van de ligging van de restgeul op het Terras van Geistingen wordt er van uitgegaan dat de geul uit het Late Dryas stamt (10.800 – 10.150 jaar geleden, mondelinge mededeling P. van der Gaauw; BAAC, 2005).

Op een drietal locaties lopen vanuit het hoger gelegen oosten droogdalen in westelijke richting het grondgebied binnen. Deze droogdalen zijn hoofdzakelijk gevormd gedurende perioden met een periglaciaal klimaat, waarin water niet in de ondergrond kon doordringen en bovengronds werd afgevoerd. In de dalen is colluviaal materiaal afgezet dat in dikte varieert van 80 cm tot meer dan twee meter. Onder het colluvium bevindt zich volgens de bodemkaart (DLO/Staring Centrum, 1993) onverspoelde löss met een briklaag. Op de bodemkaart staan de betreffende locaties weergegeven als ooivaaggronden van het Ldd6-type.

Uit onderzoek is gebleken (Raap, 1994) dat delen van het plangebied (met name de terrasranden langs het terrasniveau van het Terras van Geistingen) zijn afgedekt met

colluvium, dat gedurende het Holoceen van de hoger gelegen terrassen is geërodeerd. Vlak bij de terrasranden is onderaan de rand een dik pakket colluvium te verwachten. Door de aanwezigheid van dit colluvium in het plangebied is het mogelijk dat verschillen in reliëf (ten gevolge van de riviermorfologie van de Maas) minder duidelijk of zelfs niet meer te herkennen zijn.

2.3.2 *Bodem*

Voor een beschrijving van de bodemopbouw geeft de bodemkaart van Nederland (Stiboka, 1970; DLO/Staring Centrum, 1993) de belangrijkste bodemkundige karakteristieken en een beeld van de bodemkundige ligging van het gebied binnen de regio. Het grondgebied van Amby bestaat voor een groot deel uit pleistocene lössgronden. Het resterende deel van het gemeentelijk grondgebied bestaat uit de dorpskern van Amby, infrastructuur en overige bebouwde terreinen die (vanwege die bebouwing) tijdens de bodemkartering niet in kaart zijn gebracht.

Door de verbetering van het klimaat kon zich na de laatste ijstijd (vanaf ca. 10.000 jaar geleden) een dichte begroeiing ontwikkelen, waardoor verdergaande verplaatsing van zand en löss werd tegengegaan en bodemvorming kon optreden. Binnen het grondgebied Amby zijn volgens de bodemkaart de volgende bodemtypen vertegenwoordigd:

- Radebrikgronden (DLO-Staring Centrum, 1993; code Bld6) in siltige leem;
- Ooivaaggronden (code: Ldd6) in siltige leem, colluviaal in dal;
- Ooivaaggronden (code: Ldh6) in siltige leem, colluviaal in hellingvoet of uitspoelingswaaier;
- Poldervaaggronden (kalkloos, code: Rn95C) in zware zavel en lichte klei met oude rivierklei (zavel en klei) beginnend tussen 0,40 en 1,20 m –Mv en tenminste 20 centimeter dik.

Voor de beeldvorming van de archeologische potentie van het grondgebied Amby is het van belang enig inzicht te verschaffen in de geschiktheid voor bewoning/gebruik van de bovengenoemde bodemtypen door de mens. De binnen het grondgebied voorkomende bodemtypen zijn daartoe op te splitsen in twee landschappelijke eenheden te weten het hoger gelegen lössplateau – en brikgrondengebied in het oosten en het lager gelegen Holocene rivierdal in het westen, waar in het rivierdal van de Maas oude kleiafzettingen voorkomen.

Aanvankelijk werden met name de hoger gelegen terrasdelen bewoond. Voor jager/verzamelaars was een grote diversiteit in flora en fauna en de nabijheid van water van groot belang terwijl voor de boeren onder andere de waterbergende eigenschap van de lössgronden hoog aangeschreven stond (Roymans, 2002). Ook later, in de metaaltijden en in de Romeinse tijd en de Middeleeuwen bleven de overgangen van hoog en droog gelegen gebieden naar lager gelegen natte gebieden een grote voorkeur houden, terwijl steeds vaker ook de hoger gelegen delen binnen de laaggelegen gebieden in gebruik werden

genomen (o.a. Simons, 2006). Vanaf de Romeinse tijd en in de Middeleeuwen werden de lager gelegen natte terreindelen veelvuldig gebruikt.

Ondanks de grote voorkeur voor bewoning op de hoger gelegen droge terreindelen werd echter ook op lager gelegen natte terreindelen gewoond. Getuige de nederzittingsresten van de Michelsberg-cultuur (ca. 6000 jaar geleden) die werden aangetroffen langs een oude stroomgeul van de Maas op het Laagterras van Geistingen te Vogelzang (Brounen, 1995): Een locatie die ook na de Steentijd nog verscheidene malen voor kortere of langer tijd werd gebruikt. Reden voor deze locatiekeuze zal onder meer de relatief hoge ligging van het terrein zijn geweest. Op het Laagterras van Geistingen kon men profiteren van de ecologische diversiteit van het rivierdal en toch 'droge voeten houden' (Brounen, 1995).

Op de hoger gelegen delen zoals de randen van het Terras van Eisden-Lanklaar en het aangrenzende lössplateau dat zich in oostelijke richting voortzet, bevinden zich met name brikgronden in siltige leem (code Bld6 en zeer waarschijnlijk ook Blb6). Het Terras van Geistingen daarentegen wordt gekenmerkt door het voorkomen van poldervaaggronden in zware zavel en lichte klei. Met name op de oude rivierklei (zavel en klei) die zich in de ondergrond (beginnend tussen 0,40 en 1,20 m –Mv en tenminste 20 centimeter dik) van deze poldervaaggronden bevindt en op de oeverwallen van oude restgeulen kunnen archeologische overblijfselen verwacht worden (Brounen, 1995). In de droogdalen die het grondgebied van oost naar west doorsnijden heeft zich als gevolg van erosie (reeds vanaf de laatste ijstijd) verspoelde löss ofwel colluvium verzameld. In dit colluvium hebben zich ooivaaggronden ontwikkeld (code Ldd6). De voortdurende erosie die in deze terreindelen plaatsvindt en heeft plaats gevonden, maakt dat de aantrekkelijkheid van deze gebieden voor bewoning als gering mag worden beschouwd (Roymans, 2002). Uitzonderingen hierop worden gevormd door de resten van vuursteen-vindplaatsen en off-site patronen (mondelinge mededeling G. Soeters). Met name op de overgangen van het plateau naar de droogdalen worden regelmatig archeologische resten aangetroffen die door erosie aan het oppervlak verschijnen.

De daluitspoelingswaaiers, die zich in het noorden en zuiden van het grondgebied bevinden, bestaan eveneens voor een groot deel uit colluvium dat als gevolg van erosie van de lager gelegen terrasdelen is gespoeld. Ook in dit colluviale materiaal hebben zich ooivaaggronden kunnen ontwikkelen (code Ldh6) en geldt in principe een lage verwachting voor het aantreffen van archeologische overblijfselen. Doordat het materiaal oudere bodems afdekt is echter de kans aanwezig dat zich onder het afdekkende colluvium oudere goed geconserveerde vindplaatsen bevinden.

2.3.3 *overig*

Op de bodemkaart (DLO-Staring Centrum, 1993) zijn nog verscheidene terreindelen aangegeven waarvoor geen bodemkundige informatie bekend is. Deze eenheden staan aangegeven als bebouwd gebied zoals bewoningskernen, locaties waar water aan het oppervlak zichtbaar is en overige gebieden waarvoor geen informatie kon worden

verzameld. Verder zijn binnen het grondgebied Amby op de bodemkaart geen grondwatertrappen aangegeven. De informatie hiervoor ontbreekt doordat vrijwel overal in Zuid-Limburg zeer diepe grondwaterstanden voorkomen.

2.4 Archeologie

Het grondgebied van Amby mag op basis van zijn landschappelijke kenmerken en de kennis over de reeds bekende archeologische resten als archeologisch interessant worden beschouwd. De hoog gelegen Maasterrassen waarop het grondgebied zich deels bevindt vormen door hun hoge ligging en de nabijheid van water, al sinds het begin van de Steentijd, ideale woonplaatsen. Hoewel binnen het grondgebied voor bewoning in de Vroege en Midden Steentijd vrijwel geen aanwijzingen zijn, blijkt uit onderzoek elders dat de genoemde locaties wel degelijk bewoond werden (Deeben & Rensink, 2005). Vondstmeldingen binnen het grondgebied uit latere perioden zijn bekend uit het Neolithicum, de Bronstijd, IJzertijd, Romeinse Tijd, Vroege Middeleeuwen, Middeleeuwen en Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd.

2.4.1 Archeologische vindplaatsen

In totaal zijn binnen het grondgebied Amby een dertigtal vindplaatsen bekend en heeft op zes locaties enige vorm van archeologisch onderzoek plaats gevonden. Een beschrijving van de in ARCHIS bekende vondsten (ARCHIS-waarnemingsnummers) is opgenomen in de als bijlage toegevoegde catalogus. Eveneens in deze catalogus opgenomen zijn een korte beschrijving van de vindplaatsen waarvan in het gemeentelijk archief informatie aanwezig is (MGA-nrs) en informatie over reeds uitgevoerd archeologisch onderzoek en de status daarvan.

Het voert te ver om binnen het kader van dit onderzoek alle vindplaatsen te bespreken. De meest opvallende betreffen onder andere de vondst van een grafveld uit de Late Bronstijd tot Vroege IJzertijd te Withuisveld (MGA-48), de locatie van een Romeins Villa-complex en een Merovingisch grafveld aan de Heukelstraat (o.a. ARCHIS-waarnemingsnummer(s): 37869, 37889, 37897, MGA 17, reeds onderzocht terrein 4-IV) en een deel van een Romeinse weg te Tiendschuur (ARCHIS-waarnemingsnummer 37614) en een spoor uit de Bronstijd aan de Cramer van Brienestraat (reeds uitgevoerd onderzoek nr.: 5). Verspreid over het terrein Amby Zuid-Oost zijn verschillende vuursteenvondsten gedaan (ARCHIS-waarnemingsnummer(s): 130225 t/m 130239) waarbij echter geen concentraties konden worden vastgesteld die zouden kunnen duiden op de aanwezigheid van een kampement uit de Steentijd² (RAAP, 1994).

² Dat er door RAAP geen vuursteenvindplaatsen zijn vastgesteld ligt onder meer aan de gehanteerde vraagstelling waar over de landschappelijke opbouw geen vragen werden gesteld. Het is derhalve niet duidelijk of er onder het colluvium wel degelijk nog vindplaatsen aanwezig zouden zijn geweest.

Opvallend is het urnengrafveld uit de Late Bronstijd - Midden IJzertijd te Withuisveld. In de buurt van een nederzettingsterrein uit de Late Bronstijd t/m Midden IJzertijd heeft altijd een urnengrafveld gelegen. De resten hiervan zijn echter vaak verdwenen (Simons, 2006). Hier in Amby is het urnengrafveld gevonden maar ontbreekt (nog) de nederzetting. In de wetenschap dat in de metaaltijden op alle hogere landschapsdelen langs de Maas nederzettingen te verwachten zijn (Simons, 2006, Brounen, 1995), is het aannemelijk dat zich ook in de nabijheid van het urnengrafveld Maastricht-Withuisveld een nederzetting uit deze periode bevindt. De vondsten uit de IJzertijd die langs de Pastoor Jacobsweg (vindplaats 35344 ligt vlakbij de plangrens) zijn aangetroffen, behoren mogelijk tot de resten van een nederzetting die ten tijde van het gebruik van het urnengrafveld bewoond werd.

Het voorkomen van oude rivierklei in het noord-westelijk deel van het grondgebied van Amby (Terras van Geistingen) vraagt om aandacht. Elders langs de Maas zijn met name vindplaatsen uit de periode late-Bronstijd t/m late Middeleeuwen aangetroffen. Het lijkt erop dat resten uit de voorgaande periodes grotendeels verspoeld zijn door de laterale werking van de Maas. De concentraties van archeologisch materiaal zijn gerelateerd aan de top van de oude rivierklei en in een aantal gevallen duidelijk aan verhogingen in het landschap, zoals flanken en ruggen langs geulen. Een dergelijke rug, bevindt zich langs een restgeul van de Maas, de Heugemer overloop, in het uiterste westen van het plangebied.

2.4.2 *Gegevens over ontgroningen en andere bodemverstoringen*

Bij ontgroning wordt een gebied geheel of gedeeltelijk afgegraven. Een ontgroning op een archeologische vindplaats betekent vaak een totale vernietiging van grondsporen. Artefacten worden verplaatst en kunnen aanleiding geven tot onjuist geïnterpreteerde vindplaatsen (Heunks, 1995). In veel gevallen is echter niet duidelijk wáár precies binnen de grenzen van de aangegeven ontgroning daadwerkelijk grond afgegraven of verzet is. Derhalve zorgen de ontgroningen voor een groot aantal 'blinde vlekken' op de archeologische verwachtingskaart. Er is weinig bekend over ontgroningen die hebben plaatsgevonden in de gemeente Maastricht (BAAC, 2005). Bij de Provincie Limburg zijn alleen de ontgroningen geregistreerd die voldoen aan de provinciale criteria. Deze criteria schrijven een minimale diepte van 3 meter voor en een omvang van boven de 1 hectare. Ook zijn een aantal grotere en kleinere saneringslocaties gelegen in Amby. Daar is (nog) geen compleet kaartmateriaal voor beschikbaar. Er is daarom gekozen om ontgrondings en saneringslocaties niet weer te geven op de verwachtingskaart. Het zou namelijk een incompleet beeld geven en verkeerde verwachtingen kunnen oproepen.

2.4.3 De archeologische (verwachtings)waardenkaart

Archeologische verwachtingskaarten zijn in hoge mate gebaseerd op kennis over locatiekeuzefactoren van mensen door de tijd heen in een bepaald landschap. Tot op heden maken archeologische verwachtingskaarten voornamelijk gebruik van locatiekeuzefactoren die gebaseerd zijn op economische motieven. Over andere zoals bijvoorbeeld politieke, religieuze en sociale motieven is tot dusver zo weinig bekend dat ze niet gebruikt kunnen worden bij het opstellen van verwachtingskaarten. Economische motieven hebben in hoofdzaak betrekking op de fysieke mogelijkheden en beperkingen van het landschap waarin men leefde. Deze kunnen op relatief eenvoudige wijze worden herleid door bestudering van het paleo-landschap en de landschappelijke parameters daarbinnen. Algemeen geaccepteerd en aangenomen wordt dat ten behoeve van het opstellen van een verwachtingskaart aan bepaalde landschappelijke parameters in alle archeologische perioden een vergelijkbare verwachting mag worden gekoppeld. Zo geldt voor hoog gelegen, droge terreindelen een hoge archeologische verwachting en voor laag gelegen natte terreindelen een lage archeologische verwachting.

De basis van de (verwachtings)waardenkaart voor dit rapport wordt gevormd door bovengenoemde algemeen geaccepteerde aannames met betrekking tot locatiekeuzefactoren. In de loop van de tijd zijn duidelijke verschillen in locatiekeuze te onderscheiden. Meest markant zijn deze verschillen tussen jager-verzamelaars gemeenschappen enerzijds en landbouwgemeenschappen anderzijds.

De archeologische verwachting binnen het plangebied Amby, zoals deze in zones is aangegeven op de (verwachtings)waardenkaart, is mede gebaseerd op de interpretatie van reeds bekende archeologische gegevens uit zowel het plangebied als uit geomorfologisch vergelijkbare landschappelijke elementen elders in Zuid Limburg. Met betrekking tot de verwachtingen dient opgemerkt te worden dat onderscheid is gemaakt tussen de landelijke gebiedsdelen en de bebouwde delen. Voor de laatste zijn geen bodemkundige gegevens bekend en de aangegeven verwachtingen (voor zover toegekend) zijn een extrapolatie van de verwachting zoals deze is opgesteld voor vergelijkbare landschappelijke eenheden zonder bebouwing.

Er is onderscheid gemaakt in eenheden met een hoge, een middelhoge en een lage archeologische verwachting. De archeologische verwachting moet niet verward worden met de waarde van individuele archeologische vindplaatsen die binnen verwachtingszones voorkomen. Een archeologische vindplaats in een gebied met een hoge archeologische verwachting is niet per definitie waardevoller dan een vindplaats in een gebied met een lage archeologische verwachting. De waarde van individuele vindplaatsen is namelijk afhankelijk van de criteria gaafheid, zeldzaamheid en de externe (landschappelijke) context en niet van de ligging in een bepaalde verwachtingszone (Groenewoudt, 1994: 49).

Aan de verschillende *bodemtypen* wordt de volgende archeologische verwachting toegekend:

- Brikgronden (code Bld6 en Blb6) *Hoge verwachting*
- Ooivaaggronden (code: Ldd6) *Middelhoge verwachting, kan oudere vindplaatsen afdekken*
- Ooivaaggronden (code: Ldh6) *Middelhoge verwachting, kan oudere vindplaatsen afdekken*
- Poldervaaggronden (code Rn95C) *Lage verwachting, maar kan oudere vindplaatsen afdekken;*
- Bebouwd gebied *Onbekende verwachting*
- Oude bewoningskern *Hoge verwachting*
- Ontgravingen *Zeer lage verwachting*

Eveneens een middelhoge verwachting is toegekend aan de stroomrug die zich ten oosten van de Heugemer overloop bevindt.

2.4.4 *De archeologische verwachtingen*

Aan de landschappelijke zones en aan de archeologische monumenten en vindplaatsen is een archeologische verwachting toegekend. Hieronder volgt een procedurele aanbeveling.

Gebieden met een hoge archeologische verwachting — In gebieden met een hoge archeologische verwachting wordt de hoogste dichtheid aan archeologische vindplaatsen verwacht. De gebieden met een hoge archeologische verwachting in Amby zijn: het dorpslint, van hoeve Waterrijk tot hoeve Klein-Geusselt; het oostelijk deel van de Heukelstraat; het Withuisveld; het gebied ten noorden en zuiden van de Longinastraat; het gebied ten zuiden van de Hagenstraat en het gebied in de noordelijke punt van Amby. In deze zones dienen bij voorkeur geen werkzaamheden te worden uitgevoerd die tot fysieke aantasting van de (verwachte) archeologische waarden leiden. De te volgen procedure is dus gericht op behoud van de bestaande situatie. Bodemingrepen dieper dan de bouwvoor dienen te worden voorkomen. Gestreefd moet worden naar extensieve vormen van grondgebruik. In geval van planvorming en voorafgaand aan een vergunningverlening voor bodemingrepen dient vroegtijdig archeologisch onderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (verkennde fase) te worden uitgevoerd. Indien daarbij geen archeologische waarden (vindplaatsen) worden aangetroffen, gelden ten aanzien van archeologische waarden geen verdere restricties met betrekking tot geplande ingrepen. Bij vaststelling van archeologische waarden zal hiervan de omvang en gaafheid moeten worden vastgesteld aan de hand van een inventariserend veldonderzoek (waardering). De resultaten van dit inventariserend veldonderzoek kunnen leiden tot inpassing van vastgestelde archeologische waarden in een inrichtingsplan van een ruimtelijke ontwikkeling of tot het aanhouden of niet verlenen van een vergunning.

Indien behoud niet mogelijk is, kunnen de resultaten van een inventariserend veldonderzoek (waardering) aanleiding geven tot een opgraving. Hierbij wordt informatie over archeologische resten opgetekend en gedocumenteerd, waarna de geplande maatregelen

zonder verdere restricties kunnen worden uitgevoerd. De resultaten van een inventariserend veldonderzoek (waardering) kunnen ook zodanig zijn dat verder onderzoek en/of behoud niet noodzakelijk wordt geacht. Een dergelijke keuze en de besluitvorming in het algemeen ten aanzien van de te nemen stappen dient in alle gevallen te geschieden in overleg met het bevoegd gezag.

Gebieden met een middelhoge archeologische verwachting — In gebieden met een middelhoge archeologische verwachting wordt een lagere dichtheid aan archeologische vindplaatsen verwacht dan in gebieden met een hoge archeologische verwachting. De locaties in Amby waar sprake is van een middelhoge verwachting zijn: het gebied ten westen van het Severenpark, de droogdalen ten oosten van het dorpslint, de groenzone ten noorden van Westrand en de stroomrug³ ten oosten van de Heugemer overloop. Voor de gebieden met een middelhoge archeologische verwachting geldt hetzelfde als voor gebieden met een hoge archeologische verwachting. Dit betekent dat ook voor deze gebieden het behoud van de bestaande situatie vereist is en dat hetzelfde onderzoekstraject doorlopen wordt als voor gebieden met een hoge archeologische verwachting.

Gebieden met een lage archeologische verwachting — In gebieden met een lage archeologische verwachting wordt de kans op het voorkomen van archeologische vindplaatsen klein geacht. In Amby is een lage verwachting toegekend aan de gebieden: het Severenpark en de wielerveden Marathonweg⁴. Voor deze gebieden gelden in principe geen restricties ten aanzien van de geplande ingrepen. Dit geldt uiteraard niet voor de reeds bekende archeologische vindplaatsen die in gebieden met een lage archeologische verwachting liggen. Het verdient aanbeveling om tijdens de uitvoering van grondwerkzaamheden die dieper reiken dan de dikte van de bouwvoor (30-40 cm) archeologisch onderzoek uit te voeren onder archeologisch toezicht. Dit archeologisch toezicht houdt in dat er in overleg met de aannemer ruimte wordt gecreëerd om archeologische waarnemingen te verrichten zonder dat deze de voortgang van de werkzaamheden ernstig belemmeren. De betreffende afspraken dienen in de bestekken te worden vastgelegd. Opgemerkt dient te worden dat eventuele vondsten gedaan tijdens graafwerkzaamheden onder de informatieplicht vallen zoals vastgelegd in art. 47 van de Monumentenwet 1988.

Gebieden met een lage verwachting maar waar een bijzondere dataset kan worden aangetroffen (natte gebieden) — Hoewel voor gebieden in natte landschappelijke eenheden een lage archeologische verwachting geldt voor nederzettingsterreinen, hebben deze gebieden toch een bijzondere status omdat er een bijzondere archeologische dataset

³ Door het ontbreken van geomorfologische gegevens voor dit deel van het plangebied is de precieze begrenzing van de stroomrug moeilijk aan te geven.

⁴ Op de verwachtingskaart is de begrenzing van de aangrenzende (stroom)rug aangegeven met een onderbroken lijn. Dit houdt verband met het ontbreken van informatie ten aanzien van de precieze ligging en breedte van de rug.

verzameld kan worden zoals voorwerpen van organisch materiaal. Door de relatief beperkte (archeologische) kennis die hierover bestaat, zijn deze gebieden vanuit wetenschappelijk oogpunt van groot belang omdat in deze natte gebieden bij uitstrek mogelijkheden liggen voor het verwerven van nieuwe inzichten op archeologisch gebied. Om vast te kunnen stellen in welke gebieden organische resten mogelijk goed geconserveerd zijn, is voorafgaand aan de planuitvoering een beperkt bureau - en/of booronderzoek noodzakelijk. Hierbij wordt de ruimtelijke ligging van het te vergraven terrein ten opzichte van bekende of verwachte archeologische vindplaatsen vastgesteld. Indien archeologische vindplaatsen bekend zijn of op korte afstand van het te vergraven terrein worden verwacht, kan door middel van een beperkt booronderzoek de conserveringstoestand worden vastgesteld. Vervolgens kan op basis van de resultaten besloten worden of archeologische toezicht tijdens de planuitvoering al dan niet noodzakelijk is.

Gebieden met een zeer lage archeologische verwachting — In gebieden met een zeer lage archeologische verwachting wordt de kans op het voorkomen van archeologische vindplaatsen zeer klein geacht. Het gaat in deze gevallen om terreinen die door afgraving of andere graafwerkzaamheden tot op grote diepte verstoord werden. Op terreinen waar bodemverstoringen heeft plaatsgevonden zijn archeologische waarden doorgaans afwezig. Het is niet uitgesloten dat er archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, maar door de mate van bodemverstoring is de kwaliteit vaak slecht en zijn de archeologische resten niet behoudenswaardig. Archeologisch bureauonderzoek kan uitsluitel geven over de aard en de omvang van de verstoring. Vervolgens kan op basis van de resultaten besloten worden of archeologische toezicht tijdens de planuitvoering al dan niet noodzakelijk is.

Gebieden met een onbekende archeologische verwachting — In gebieden waar door de aanwezigheid van bebouwing geen bodemkartering heeft plaats kunnen vinden en waarvoor derhalve geen bodemkundige informatie bekend is, is het vaststellen van de archeologische verwachting niet zondermeer mogelijk. In geval van planvorming en voorafgaand aan een vergunningverlening voor bodemingrepen dient vroegtijdig archeologisch onderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) te worden uitgevoerd en dient hetzelfde onderzoekstraject doorlopen te worden als voor gebieden met een hoge archeologische verwachting.

Archeologische vindplaatsen, met inbegrip van terreinen met een archeologische status en historische relictten — Voor alle tot nu toe vastgestelde archeologische vindplaatsen en historische relictten die als locaties met sporen van bewoning en/of begraving zijn weergegeven, geldt dat behoud van de bestaande situatie gewenst is. Voor de wettelijk beschermde rijksmonumenten is dit zelfs vereist, maar het geldt niet voor vindplaatsen van losse vondsten. Indien behoud niet mogelijk is en archeologische vindplaatsen worden bedreigd door geplande maatregelen, wordt nader onderzoek (inventariserend veldonderzoek: waardering) geadviseerd. Dit geldt dus voor vindplaatsen in gebieden met een hoge, middelhoge en lage archeologische verwachting. Het geldt ook voor terreinen van archeologische betekenis. Het geldt niet voor vindplaatsen waarvan de waarde reeds bekend is, dat wil zeggen de wettelijk beschermde rijksmonumenten en de terreinen van hoge archeologische waarde. Aan de hand van de resultaten van het nader onderzoek zal

door de gemeente Maastricht het vervoltraject moeten worden bepaald als het gaat om besluitvorming in het kader van ruimtelijke ordening. Voor besluitvorming in het kader van de Monumentenwet 1988, c.q. de wettelijk beschermde rijksmonumenten, is de RACM het bevoegd gezag.

2.5 Tot slot

Belangrijk is dat de archeologische vindplaatsenkaart actueel gehouden wordt: een analoge kaart betreft een momentopname. Het is vereist om regelmatig nieuw beschikbaar gekomen informatie in de kaart te verwerken, wil het een goed instrument zijn voor de uitvoering van het archeologiebeleid. Daartoe wordt aan de hand van nieuw beschikbaar gekomen gegevens bij de RACM, provincie en/of gemeente het kaartbeeld in het gemeentelijk digitaal informatiesysteem Flexiweb up-to-date gehouden.

3 Catalogus van archeologische vindplaatsen

3.1 Toelichting op de catalogus van vindplaatsen

In de catalogus worden de beschrijvingen gegeven van de vondstmeldingen zoals deze zijn weergegeven op de kaartbijlage. Op deze kaartbijlage zijn de oorspronkelijke posities van alle vindplaatsen weergegeven en voorzien van hun oorspronkelijke waarnemingsnummer (naar bron vermelding: bijv. ARCHIS-waarnemingsnummer, MGA-nummer)

De vondstmeldingen zijn per bronbestand in de catalogus opgenomen in de volgende volgorde:

- ARCHIS-waarnemingsnummers
- Gemeentelijke vindplaatsnummers
- Reeds onderzochte terreinen

De catalogusnummers zijn door Res nova/Cultura toegekend en kennen een oplopende volgorde, afhankelijk van de indeling naar bronbestand. Afhankelijk van de beschikbare informatie worden de vondstmeldingen in de catalogus besproken volgens een aantal vaste rubrieken. Per vondstmelding zijn (indien beschikbaar) onder andere de volgende gegevens in de catalogus opgenomen:

- **Catalogusnummer** door Res nova/Cultura toegekend catalogusnummer;
- **Bron-eigen-nummer** bijv. ARCHIS-waarnemingsnummer (waarnemingsnummer in het ARCHEologisch Informatie Systeem);
- **Coördinaten** x- en y-coördinaten van de vindplaats in Amersfoort-coördinaten (Rijks Driehoeksmetingennet);
- **Plaats** woonplaats waarbinnen of inde omgeving waarvan de waarneming is gedaan;
- **Gemeente** naam van de gemeente waarbinnen de waarneming is gedaan;
- **Archeologie**
 - **Complextype en functie** nederzetting, grafveld e.d.;
 - **Begin en einddatering** globale datering door middel van begin- en eindperiode;
- **Gewijzigd** laatste datum waarop de melding in de archieven is aangepast;
- **Bodem** type bodem zoals die op de plaats van de waarneming in het veld is aangetroffen;
- **Opmerking(en)** eventuele opmerkingen.

Voor alle categorieën bronbestanden zijn zoveel mogelijk dezelfde gegevens opgenomen. Naast de ARCHIS-waarnemingen zijn gegevens uit het Maastrichts Gemeentelijk Achief opgenomen en wordt een overzicht gegeven van de reeds onderzochte terreinen binnen het betreffende grondgebied.

3.2 ARCHIS-waarnemingen

Catalogusnummer 1

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 24284 & 122674; **RACM-code:** 61FN-20
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.270-318790
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Openbare School; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Midden Neolithicum; **Einddatering:** Laat Neolithicum
6. **Gewijzigd:** x-/y coördinaten gem. Maastricht 2009
7. **Bodem:** Ldh6
8. **Opmerking:** Zie ook catalogusnummer 5.

Catalogusnummer 2

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 35344; **RACM-code:** 61FZ-23
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.085/318.415
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Bergerstraat; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Nederzetting, Onbepaald; **Functie:** Nederzetting
Begindatering: IJzertijd; **Einddatering:** IJzertijd
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 3

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 36195; **RACM-code:** 61FZ-26
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.100/318.620
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Ravenhof; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Kasteel; **Functie:** Versterking
Begindatering: Nieuwe Tijd A; **Einddatering:** Nieuwe Tijd
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Ldh6

Catalogusnummer 4

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 37614; **RACM-code:** 61FN-19
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.300/319.965
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Tiendschuur; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**

Complextype: Weg; **Functie:** Infrastructuur

Begindatering: Romeinse tijd; **Einddatering:** Romeinse tijd

6. **Gewijzigd:**

7. **Bodem:** h\ BEBOUW

Catalogusnummer 5

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 37616; **RACM-code:** 61FN-20

2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*

3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.270-318790

4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Openbare School; **Gemeente:** Maastricht

5. **Archeologie**

Complextype: Romeinse Villa (complex); **Functie:** Nederzetting

Begindatering: Romeinse tijd; **Einddatering:** Romeinse tijd

6. **Gewijzigd:** x-/y coördinaten gem. Maastricht 2009

7. **Bodem:** Ldh6

Catalogusnummer 6

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 37869; **RACM-code:** 61FZ-26

2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*

3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.150/318.650

4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Heukelstraat; **Gemeente:** Maastricht

5. **Archeologie**

Complextype: Romeinse Villa (complex); **Functie:** Nederzetting

Begindatering: Romeinse tijd; **Einddatering:** Romeinse tijd

6. **Gewijzigd:**

7. **Bodem:** Ldh6 (volgens RAAP-rapport 102, 1994; dagzomen hier terrasafzettingen)

8. **Opmerking:** Vondsten dhr. Goossens

Catalogusnummer 7

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 37889; **RACM-code:** 61FZ-26

2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*

3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.150/318.650

4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Heukelstraat; **Gemeente:** Maastricht

5. **Archeologie**

Complextype: Nederzetting, Onbepaald; **Functie:** Nederzetting

Begindatering: Onbekend; **Einddatering:** Onbekend

6. **Gewijzigd:**

7. **Bodem:** Ldh6 (volgens RAAP-rapport 102, 1994; dagzomen hier terrasafzettingen)

8. **Opmerking:** Betreft resultaten boringen (dhr. Bloemers) waarin vondstlaag aangetroffen

Catalogusnummer 8

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 37897; **RACM-code:** 61FZ-26
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.150/318.650
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Heukelstraat; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Nederzetting, Onbepaald; **Functie:** Nederzetting
Begindatering: Onbekend; **Einddatering:** Onbekend
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Ldh6 (volgens RAAP-rapport 102,1994; dagzomen hier terrasafzettingen)
8. **Opmerking:** Betreft resultaten inspectie RACM (dhr. Willems)

Catalogusnummer 9

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 51566; **RACM-code:** 61FN-134
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.435/319.930
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Hagenstraat; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Vroege Middeleeuwen; **Einddatering:** Vroege Middeleeuwen
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** /h BEBOUW

Catalogusnummer 10

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130225; **RACM-code:** 61FN-54
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.350/319.025
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Midden Neolithicum; **Einddatering:** Laat Neolithicum **Complextype:**
Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Nieuwe Tijd; **Einddatering:** Nieuwe Tijd
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 11

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130226; **RACM-code:** 61FN-55
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.375/318.850

4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Middeleeuwen; **Einddatering:** Middeleeuwen
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Ldd6

Catalogusnummer 12

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130227; **RACM-code:** 61FZ-121
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.350/318.700
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Neolithicum
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: IJzertijd; **Einddatering:** Romeinse tijd Midden A
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Vroeg Romeinse tijd B; **Einddatering:** Laat Romeinse tijd B
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 13

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130228; **RACM-code:** 61FZ-122
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.450/318.700
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Romeinse tijd; **Einddatering:** Middeleeuwen
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 14

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130229; **RACM-code:** 61FN-56
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*

3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.600/318.750
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Neolithicum
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** IJzertijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Vroege Middeleeuwen C; **Einddatering:** Vroege Middeleeuwen C
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Late Middeleeuwen; **Einddatering:** Nieuwe Tijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Ldd6

Catalogusnummer 15

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130230; **RACM-code:** 61FZ-123
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.600/318.650
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Neolithicum
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** IJzertijd
Begindatering: Vroege Middeleeuwen C; **Einddatering:** Vroege Middeleeuwen C
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 16

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130231; **RACM-code:** 61FZ-124
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.700/318.650
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Late Middeleeuwen B; **Einddatering:** Late Middeleeuwen B

6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 17

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130232; **RACM-code:** 61FN-57
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.700/318.750
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** IJzertijd
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Ldd6

Catalogusnummer 18

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130233; **RACM-code:** 61FN-58
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.650/318.850
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Neolithicum
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Midden Neolithicum; **Einddatering:** Laat Neolithicum
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** IJzertijd
Begindatering: Vroege Middeleeuwen C; **Einddatering:** Vroege Middeleeuwen C
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Middeleeuwen; **Einddatering:** Middeleeuwen
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Ldd6

Catalogusnummer 19

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130234; **RACM-code:** 61FN-59
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.650/318.900
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Neolithicum

Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Beginndatering: Neolithicum; **Eindndatering:** Bronstijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Beginndatering: Neolithicum; **Eindndatering:** IJzertijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Beginndatering: IJzertijd; **Eindndatering:** IJzertijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Beginndatering: Vroege Middeleeuwen; **Eindndatering:** Vroege Middeleeuwen
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Beginndatering: Late Middeleeuwen B; **Eindndatering:** Late Middeleeuwen B

6. **Gewijzigd:**

7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 20

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130235; **RACM-code:** 61FN-60

2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*

3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.650/318.950

4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht

5. **Archeologie**

Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend

Beginndatering: Neolithicum; **Eindndatering:** Neolithicum

Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend

Beginndatering: Neolithicum; **Eindndatering:** Bronstijd

Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend

Beginndatering: Neolithicum; **Eindndatering:** IJzertijd

Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend

Beginndatering: Vroege Middeleeuwen C; **Eindndatering:** Vroege Middeleeuwen C

Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend

Beginndatering: Late Middeleeuwen B; **Eindndatering:** Late Middeleeuwen B

6. **Gewijzigd:**

7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 21

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130236; **RACM-code:** 61FN-61

2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*

3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.700/319.075

4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht

5. **Archeologie**

Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend

Beginndatering: Neolithicum; **Eindndatering:** Bronstijd

6. **Gewijzigd:**

7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 22

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130237; **RACM-code:** 61FN-62
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.600/319.000
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Beindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Neolithicum
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Beindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 23

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130238; **RACM-code:** 61FN-63
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.510/318.900
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Beindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Beindatering: Neolithicum; **Einddatering:** IJzertijd
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Ldd6

Catalogusnummer 24

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130239; **RACM-code:** 61FZ-125
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.450/318.500
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Beindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Bronstijd
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Bld6

Catalogusnummer 25

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 130240; **RACM-code:** 61FZ-126
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.125/318.700

4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Heukelstraat; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Neolithicum; **Einddatering:** Romeinse tijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Romeinse tijd; **Einddatering:** Romeinse tijd
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Romeinse tijd; **Einddatering:** Middeleeuwen
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Vroege Middeleeuwen; **Einddatering:** Vroege Middeleeuwen
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Middeleeuwen; **Einddatering:** Middeleeuwen
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Late Middeleeuwen; **Einddatering:** Nieuwe Tijd
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Ldh6

Catalogusnummer 26

1. **ARCHIS-waarnemingsnummer(s):** 400645; **RACM-code:** 61FN-145
2. **Monumentnummer:** *n.v.t.*
3. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.339/319047
4. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Ambyerstraat Zuid; **Gemeente:** Maastricht
5. **Archeologie**
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Paleolithicum; **Einddatering:** Nieuwe Tijd C
Complextype: Onbekend; **Functie:** Onbekend
Begindatering: Late Middeleeuwen B; **Einddatering:** NieuweTijd B
6. **Gewijzigd:**
7. **Bodem:** Bld6 (rug/ terras)
8. **Opmerking:** Reeds uitgevoerd archeologische onderzoek; meldingsnummer 13814

3.3 Gemeentelijke vindplaatsnummers

Catalogusnummer 27

1. **Gemeentelijke code** 1994-1995 MAWV.B (nr. 21 op de kaart)
2. **Coördinaten (x-/y-coördinaten):** 179.457/318.332
3. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Withuisveld; **Gemeente:** Maastricht
4. **Archeologie**
Complextype: Grafveld, Crematies; **Functie:** Begraving
Begindatering: Late Bronstijd; **Einddatering:** Vroege IJzertijd
5. **Bodem:**
6. **Opmerking:** Bij het archeologisch onderzoek in 1994 en 1995 werden 19 crematies geborgen, waarvan 15 in een urn. De oudste bijzettingen dateren uit de 10^e eeuw voor Chr., de jongste dateren uit het begin van de vroege IJzertijd.
7. **Literatuur:** Dijkman, W., 1995.

Catalogusnummer 28

Maastrichts Gemeente Archiefnummer: MGA-17
Coördinaten: 179.100/318.740
Plaats: Amby; **Toponiem:** ten zuiden van Heukelstraat; **Gemeente:** Maastricht
Archeologie
Complextype: Romeinse Villa (complex); **Functie:** Nederzetting
Begindatering: Romeinse tijd; **Einddatering:** Romeinse tijd
Opmerking(en): zie ook ARCHIS-waarnemingsnummers 37859, 37889 en 37897
Literatuur: Veldman, G., 't Huys van Ioncheer Raef tot Ammi', in: *Archeologie in Limburg* nr.16 (1983), pp. 15-19, AVL, Maastricht

Catalogusnummer 29

1. **Maastrichts Gemeente Archiefnummer:** MGA-1000
2. **Coördinaten:**
3. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** hoek Severenstraat /Ambyerstraat; **Gemeente:** Maastricht
4. **Archeologie**
Complextype: Fundering; **Functie:** Omheining
Begindatering: Middeleeuwen; **Einddatering:** Middeleeuwen
5. **Opmerking(en):** oude fundering muur Kerkhof St. Walburgakerk
6. **Literatuur:** -

3.4 Reeds onderzochte terreinen

Op de kaartbijlage zijn met ingekleurde vlakken en/of een cijfercode de terreinen aangegeven die reeds op enigerlei wijze archeologisch onderzocht zijn. De terreinen zijn voorzien van een nummer dat correspondeert met de nummers in onderstaande lijst en een Romeins cijfer. De volgende Romeinse cijfers zijn gebruikt:

- I/II verkennende/karterende fase
- III waarderende fase
- IV onderzoek afgerond

I/II verkennende/karterende fase — De verkennende fase van het inventariserend archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden. De resultaten van dit onderzoek geven uitsluitend over de aan- of afwezigheid van archeologische overblijfselen. Op grond van deze resultaten wordt besloten of nader waarderend onderzoek door middel van proefsleuven of booronderzoek noodzakelijk is. Indien geen archeologische overblijfselen zijn aangetroffen kan het gebied worden vrijgegeven.

III waarderende fase — De waarderende fase van het inventariserend archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden. De resultaten van dit onderzoek geven uitsluitend over de aard, datering en verwachte omvang van de aangetroffen vindplaats. Op grond van deze resultaten wordt door het bevoegd gezag in overleg met de provincie besloten of het onderzochte terrein bescherming verdient, door middel van een definitieve opgraving onderzocht dient te worden dan wel vrijgegeven dient te worden.

IV onderzoek afgerond — Het onderzoek is afgerond door middel van een definitieve opgraving. De resultaten van dit onderzoek geven een gedetailleerd beeld van de archeologische resten die op het onderzochte terrein zijn aangetroffen. Het is precies bekend waar wel en waar geen definitief onderzoek heeft plaatsgevonden en welke delen van het terrein derhalve vrijgegeven kunnen worden.

De verschillende reeds onderzochte terreinen zijn olopend geordend naar het jaar waarin het onderzoek heeft plaatsgevonden. Per onderzocht terrein worden de volgende gegevens vermeld:

Nummer	volnummer reeds onderzocht terrein (correspondeert met volnummer op de kaartbijlage);
Status onderzoek	Romeins cijfer dat de status van het onderzoek weergeeft;
Plaats	woonplaats waarbinnen of inde omgeving waarvan onderzoek heeft plaatsgevonden;
Toponiem	toponiem van het onderzochte terrein;
Gemeente	gemeente waar onderzoek heeft plaatsgevonden;
Jaar	het jaar waarin het onderzoek plaats vond: bijv. 1994;

ARCHIS- onderzoeksmeldingnr.	Een volgnummer toegekend door de Rijksdienst;
Opmerking(en)	algemene punten van aandacht t.a.v. het onderzoek of de resultaten daarvan;
Literatuur	beschikbare literatuur/onderzoeksrapporten met betrekking tot het onderzochte terrein.

Nummer 1

1. **Status onderzoek:** I/II
2. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Amby Zuid-Oost / Amby-Heukelstraat; **Gemeente:** Maastricht
3. **Jaar:** 1994
4. **ARCHIS-onderzoekmelding nummer**
5. **Opmerking(en):** vooronderzoek en veldkartering
6. **Literatuur:** Jager, D.H. & E. Heuks, *Archeologisch onderzoek Amby Zuid-oost en Amby-Heukelstraat*, 1994; *Raap-rapport 102*. Stichting Raap, Amsterdam

Nummer 2

1. **Status onderzoek:** IV
2. **Plaats:** Scharn-Noord; **Toponiem:** Withuisveld; **Gemeente:** Maastricht
3. **Jaar:** 1994
4. **ARCHIS-onderzoekmelding nummer:** (MGA 48)
5. **Opmerking:** Noodopgraving van 5 crematiegraven bij aanleg weg (coörd.: 179.369/318.364)
6. **Literatuur:** Dijkman, W., 'Een urnenveld in Maastricht-Withuisveld', in: *Archeologie in Limburg* nr. 66 (1995), pp. 49-55, AVL, Maastricht

Nummer 3

1. **Status onderzoek:** IV
2. **Plaats:** Scharn-Noord; **Toponiem:** Withuisveld; **Gemeente:** Maastricht
3. **Jaar:** 1995
4. **ARCHIS-onderzoekmelding nummer:**
5. **Opmerking:** De urnbegrovingen kunnen aan weerszijden van de weg doorlopen. Bij de ontwikkeling van het Industrie terrein dient rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van (nog meer) urnbegrovingen
6. **Literatuur:** Dijkman, W., 'Een urnenveld in Maastricht-Withuisveld', in: *Archeologie in Limburg* nr. 66 (1995), pp. 49-55, AVL, Maastricht.

Nummer 4

1. **Status onderzoek:** IV
2. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** ten zuiden van de Heukelstraat; **Gemeente:** Maastricht
3. **Jaar:** 1995-1997
4. **ARCHIS-onderzoekmelding nummer:** (MGA 17)

5. **Literatuur:** Hulst, R.A. en W. Dijkman, 'Maastricht Amby-Heukelstraat: een archeologische A-locatie', in: *Archeologie in Limburg* nr. 74 (1997), AVL, Maastricht: Hulst, R.A., *Verslag Proefopgraving Amby-Heukelstraat (kort)*, Sectie Archeologie, gemeente Maastricht 1995: Hulst, R.A., *Verslag opgraving Amby-Heukelstraat 1995-1997 MAUK-B*, Sectie Archeologie, gemeente Maastricht, 1995: Goossens, W., 'Kleine oudheidkundige mededelingen', in: *De Maasgouw* nr. 4 (1918), pp. 25: Monumenten, *Voorlopige lijst der Nederlandsche monumenten van geschiedenis en kunst VIII, 1* (Limburg: *Amby-Meer*), 1926: Veldman, G., 't Huys van Ioncheer Raef tot Ammi', in: *Archeologie in Limburg* nr.16 (1983), pp. 15-19, AVL, Maastricht.

Nummer 5

1. **Status onderzoek:** III
2. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Cramer van Brienestraat; **Gemeente:** Maastricht
3. **Jaar:** 2006
4. **ARCHIS-onderzoekmelding nummer:** (flexiwebnr. 8029)
5. **Literatuur:** -

Nummer 6

1. **Status onderzoek:** III
2. **Plaats:** Amby; **Toponiem:** Heukelstraat -Noord; **Gemeente:** Maastricht
3. **Jaar:** 2006
4. **ARCHIS-onderzoekmelding nummer:** (flexiwebnr. 8030)
5. **Literatuur:** -

4 Literatuur

- Arts, N & L. Verhart, 'Het Mesolithicum in Zuid-Nederland', in: *De steentijd van Nederland*, Stichting Archeologie, Meppel 2005, pp. 235-260.
- Bakker de, H. & J. Schelling, *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus*, Centrum voor Landbouwpublicatie en Landbouwdocumentatie, Wageningen 1989.
- Berendsen, H.J.A., *De vorming van het land. Inleiding in de geologie en geomorfologie*. Van Gorcum, Assen 1996.
- Berendsen, H.J.A., *Landschap in delen. Overzicht van de geofactoren*. Van Gorcum, Assen 2000.
- Berendsen, H.J.A., *Landschappelijk Nederland. Fysische geografie van Nederland*. Van Gorcum, Assen 2000
- Brounen, F., *Randwyck ondergronds. De resultaten van 10 jaar Archeologisch bodemonderzoek*, Dienst SOG, gemeente Maastricht 1995, pp. 12-18.
- Deeben, J. & E. Rensink, 'Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland', in: *De Steentijd van Nederland*, Stichting Archeologie, Meppel 2005, pp.171-195.
- Demey, D., *De Romeinse weg van Boulogne-sur-Mer naar Keulen, Provincie Limburg: een archeologisch onderzoek, RAAP-rapport 924*. RAAP Archeologisch Adviesbureau BV, Amsterdam 2003.
- De Mulder, E.F.J., et al., *De ondergrond van Nederland*, Wolters-Noordhoff bv, Houten 2003.
- Fokkens, H. & Roymans, N., 'Een overzicht van veertig jaar nederzettingsonderzoek in de Lage Landen', in: H. Fokkens & N. Roymans (red.): *Nederzettingen uit de bronstijd en de vroege ijzertijd in de Lage Landen*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 13) 1991.
- Gaauw, P.G. van der, 'Verslag van de veldcontrole t.b.v. de vervaardiging van de archeologische monumentenkaart van Limburg', in: *RAAP-rapport (Regionaal Archeologisch Archiverings Project, Amsterdam) 85,1994*.
- Nales, T. et al., *A2 passage Maastricht/Ruimte ronde de A2. Inventariserend Archeologisch en Cultuurhistorisch Bureauonderzoek*, BAAC-rapport 05.195, 's-Hertogenbosch 2005.
- Panhuysen, T.A.S.M., met bijdragen van Brounen, F. & R.A. Hulst,., 'Opgravingen door het Gemeentelijk Oudheidkundig Bodemonderzoek Maastricht (GOBM) in het jaar 1994'; overdruk uit *PSHAL* 131 (1995), pp 199-232.
- Renes, J., *De geschiedenis van het Zuidlimburgse cultuurlandschap*. Maaslandse monografieën. Van Gorcum, Assen/Maastricht 1988.
- Royal Haskoning, *WML transportleiding IJzeren kuilen-Julianakanaal*, N.V. WML, 2005
- Simons, A., 'Bewoning en landgebruik in het Maaswerkengebied in de Metaaltijden', in: *Archeologie in de Maaswerken; Synthese en evaluatie van het inventariserend archeologisch onderzoek in de maaswerken 1998-2005*, Maastricht 2006.
- Winthagen, K., 'Bewoning en landgebruik in het Maaswerkengebied in de steentijd', in: *Archeologie in de Maaswerken; Synthese en evaluatie van het inventariserend archeologisch onderzoek in de maaswerken 1998-2005*. Maastricht 2006.

Geraadpleegde kaarten

- Felder, W.M., & P.W. Bosch, *Geologische kaart van Zuid-Limburg en omgeving. Afzettingen van de Maas, schaal 1: 50.000*. Rijks Geologische Dienst, Haarlem 1989.
- Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW). ARCHIS-II archief RACM, Amersfoort.
- Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek, *Archeologische Monumentenkaart Limburg*; RACM, Amersfoort 2003.
- Staring Centrum/RGD, *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000*; kaartbladen 59-61(Genk, Sittard, Maastricht en Heerlen). Staring Centrum/Rijks Geologische Dienst, Wageningen /Haarlem, 1989.
- Tranchot und v. Müffling, *Kartenaufnahme der Rheinlande durch Tranchot und v. Müffling (1803-1820), schaal 1:25.000. Kaartblad 73-Rekem, Maastricht, 1: 25.000*, 1970.
- Wolters-Noordhoff Atlasproducties, *Grote Provincie Atlas Limburg, schaal 1: 50.000*. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, Groningen 1989.
- Wolters-Noordhoff Atlasproducties, *Grote Historische Provincie Atlas Limburg 1837-1844, schaal 1: 25.000*. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, Groningen 1992.

Websites

- KICH (Kennisinfrastructuur Cultuurhistorie), 2005. Website: www.kich.nl
- De Woonomgeving Minuutplan via de website: www.dewoonomgeving.nl